

Minister Finansów i Gospodarki

Warszawa, 30 lipca 2026 roku

Sprawa: Interpelacja Poselska nr 17700
Znak sprawy: DZP1.K43.44.2026
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 17700 z 15 czerwca 2026 r. Pośła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej Pana Macieja Małeckiego, w sprawie nakładania wysokich kar przez służby Ministra Finansów i Gospodarki na drobnych przedsiębiorców, przedstawiam następujące informacje.

Ad 1.

Nabycie sprawdzające co do zasady poprzedzane są analizą ryzyka.

Przy ocenie przesłanek do nałożenia kary grzywny w drodze mandatu karnego za wykroczenia skarbowe, uwzględnia się okoliczności pozwalające na zastosowanie uregulowań zawartych w art. 21a ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - *Prawo przedsiębiorców* (Dz. U. z 2025 r. poz. 1480, z późn. zm.).

Przepis ten pozwala na zastosowanie reguły prawa do błędu wobec nowych przedsiębiorców, którzy są wpisani do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. A zatem z prawa tego może skorzystać wyłącznie przedsiębiorca będący osobą fizyczną, co do zasady wykonujący jednoosobową działalność gospodarczą na zasadzie samozatrudnienia. Przy stosowaniu wspomnianego przepisu należy uwzględnić ograniczenie czasowe - zgodnie z którym, ww. ustawa przewiduje ograniczenie karania przedsiębiorców w ciągu 12 pierwszych miesięcy lub po upływie co najmniej 36 miesięcy od zawieszenia lub zakończenia działalności.

Jeżeli do naruszenia przepisów doszło w ciągu roku od dnia rozpoczęcia działalności gospodarczej, ale naruszenie to trwało także później (naruszenie o charakterze ciągłym), po przekroczeniu pierwszych 12 miesięcy funkcjonowania, to prawo do popełnienia błędu nie będzie znajdowało zastosowania.

Prawo do błędu nie będzie miało również zastosowania, w szczególności jeśli:

- naruszenie dotyczy przepisów prawa, które już zostały naruszone przez przedsiębiorcę w przeszłości (tzw. „zasada żółtej kartki”), tzn. gdy przedsiębiorca kolejny raz narusza ten sam przepis prawa (niezależnie od tego, czy w poprzednim przypadku faktycznie został on ukarany czy też na podstawie przedmiotowej regulacji uniknął on mandatu karnego),
- naruszenie przepisów prawa jest rażące (przy dokonywaniu oceny, czy dane naruszenie spełnia to kryterium, należy wziąć pod uwagę przede wszystkim kwestie takie jak: rodzaj i specyfika prowadzonej działalności gospodarczej, umyślność bądź nieumyślność zachowania, charakter i czas trwania naruszenia oraz waga dobra chronionego prawem narażonego lub naruszonego przez niewłaściwe zachowanie),
- nie jest możliwe usunięcie naruszenia przepisów prawa.

W 2025 r. przeprowadzono 57 858 nabyć sprawdzających, w 19 282 przypadkach stwierdzono nieprawidłowości (ok. 33%).

W branży gastronomicznej (każda forma prowadzonej działalności) przeprowadzono 13 726 nabyć sprawdzających, w 4060 przypadkach stwierdzono nieprawidłowości (ok. 30%), w trakcie których nałożono 4564 mandaty karne, na łączną kwotę 6 429 462 zł. W 211 przypadkach nabycia dotyczyły owoców morza. W 89 (ponad 42%) przypadkach stwierdzono nieprawidłowości skutkujące nałożeniem 140 mandatów karnych na łączną kwotę 199 900 zł.

Z uwagi na to, że proceder zaniżania opodatkowania dochodów w związku z brakiem ewidencjonowania sprzedaży na kasach fiskalnych jest zjawiskiem częstym (o czym świadczą wyniki działań kontrolnych – ok. 30% kontrolowanych podmiotów uchylało się od obowiązków fiskalnych) działania KAS prowadzone są w sposób ciągły, w trakcie całego roku, niekiedy w sposób koordynowany w formie działań ponadregionalnych, z wykorzystaniem dostępnych narzędzi prawnych, w tym nabycia sprawdzającego. Poprzedza je wcześniejsza analiza ryzyka wystąpienia nieprawidłowości, co oznacza, że są one kierowane przede wszystkim tam, gdzie najczęściej identyfikowane są przypadki braku ewidencjonowania sprzedaży towarów lub usług z zastosowaniem kasy rejestrującej, lub niewydawania paragonu fiskalnego. Wyniki analizy ryzyka decydują o tym, jakie czynności i na jaką skalę są podejmowane, wskazują też na branże szczególnie narażone na nieprawidłowości.

Ad 2. i ad 3.

W latach 2024-2026 nie kierowano szczegółowych wytycznych odnoszących się do branży gastronomicznej w zakresie zwiększenia liczby nabyć sprawdzających, w tym w lokalach oferujących dania zawierające owoce morza. Zgodnie z art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1131, z późn. zm.) Szef KAS, w celu zapewnienia realizacji czteroletnich kierunków działania i rozwoju KAS wyznaczonych przez Ministra Finansów¹, corocznie określa kierunki działania i rozwoju KAS, wskazując w nich cele do

¹ zarządzenie Ministra Finansów z dnia 22 grudnia 2024 r. w sprawie określenia Kierunków działania i rozwoju Krajowej Administracji Skarbowej na lata 2025–2028 (Dz. U. Min. Fin. z 2024 r. poz. 123).

osiągnięcia, wskaźniki ich pomiaru oraz zasady składania przez dyrektorów izb administracji skarbowej raportów z realizacji kierunków działania i rozwoju KAS.

Zarządzenie Szefa KAS określa cele do osiągnięcia dla KAS w perspektywie rocznej, wskaźniki ich pomiaru, działania służące realizacji tych celów określonych w czteroletnich kierunkach działania i rozwoju KAS i przewidzianych do realizacji w roku 2026 oraz zasady składania raportów z ich realizacji. Jednym z kierunków działania jest poprawa skuteczności i efektywności działań.

Ad 4.

Odnosząc się do podnoszonej w przedmiotowej interpelacji kwestii szkoleń, należy wskazać, że w KAS są przeprowadzane cykliczne szkolenia kadry organizowane w ramach opracowywanego rocznego Planu centralnego Kadr KAS przez Krajową Szkołę Skarbowości oraz w ramach planów regionalnych, tj. szkolenia organizowane wewnętrznie przez izby administracji skarbowej.

Ad 5.

Priorytety dotyczące obszarów, w których prowadzone są działania w formie nabyć sprawdzających, nie są określone odrębnie, ale nakierowane na ryzyka podatkowe.

Przedstawiając powyższe mam nadzieję, że zaprezentowane informacje stanowią wyczerpującą odpowiedź na złożoną interpelację i spotkają się z uprzejmą akceptacją Pana Marszałka.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów i Gospodarki

Zbigniew Stawicki

Podsekretarz Stanu Zastępca Szefa Krajowej Administracji Skarbowej

w Ministerstwie Finansów